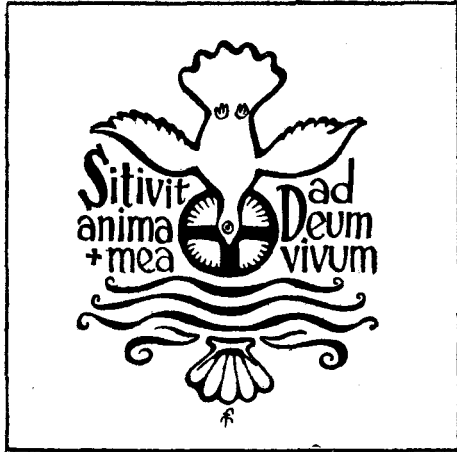
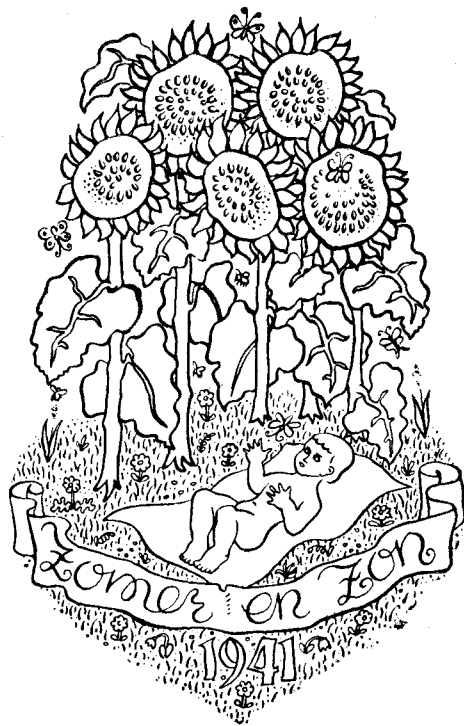

**DE LEGENHEIDSGRAFIEK
VAN
FRANS & KEES
MANDOS!**

WIE omringt en doorweeft zijn leven niet graag met wat schoonheid? Een mens verademt en wordt aangenaam getroffen, indien hij ziet dat iets moois de gebeurtenissen van het dagelijkse leven verheldert. Hij ondergaat een ogenblik van kalm maar intens genot, wanneer een simpele lijn en een oprecht beeld de belevenissen accentueren. Voor die eenvoudige schoonheid is iedereen gevoelig. En worden daartoe soms een stap of wat buiten de afgetreden paden der conventie gevraagd, dan vindt hij zijn beloning in de blijde ontmoeting met de vertolking van een verwant gevoel. Het werk, dat op deze en de volgende bladzijden gereproduceerd staat, heeft de bedoeling, op eigen wijze de indrukken van bijzondere momenten van het leven vast te leggen. Het wil kleur en leven geven aan allerlei grafisch werk, dat door de sleur soms tot grauwe eentonigheid is vervallen. De tekeningen en linsneden van de kunstenaars

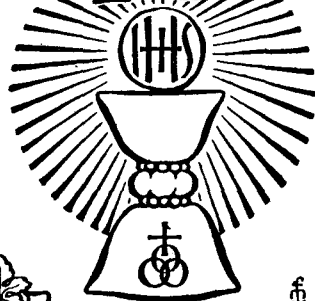

Keen Mander

ALLELVIA

MY N VLEES IS
 WAARIJK SPYS
 EN MYN BLOED IS
 WAARLYK DRANK;
 WIE MYN VLEES EET
 EN MYN BLOED DRINKT,
 BLYFT IN MY EN IK IN
 ✝ HEM ☆
 JOAN. 6: 56-57
 ALLELVIA

Frans en Kees Mandos, waarvan men hier de reproducties ziet, vragen geen uitvoerige toelichting. Een van de verdiensten van het werk dezer beide jonge kunstenaars die elkaar zo gunstig aanvullen, is immers het klaarblijkelijke begrip, dat deze kleinkunst haar doel zou voorbijstreven, indien zij de zware inhoud en langzaam-geboren vormen van een groots kunstwerk zou wensen te imiteren. Deze gelegheidsgrafiek heeft niet de pretentie van een groot schilderij of een uitgewerkte ets op een toevallig kleinere afmeting. Deze kunstenaars overladen dus hun werk niet met weinig ter zake doende details. Zij vragen aan hun materiaal geen effecten waarvoor het niet gemaakt is.

Naast het omvangrijker en dieper-gefundeerde werk, dat Frans en Kees Mandos reeds presteerden, verdient het kleinere grafische werk, waarvan hier enige voorbeelden zijn gereproduceerd, een speciale aandacht. Dit werk, dat bijna uitsluitend in opdracht

wordt gemaakt, eist dat de kunstenaar goed voor ogen houdt, wat de bedoeling is van den opdrachtgever en wat de betekenis is van de opgave. Het vraagt een soepelheid van aanvoeling zonder concessies, die het artistieke gehalte zouden kunnen wegnemen. De aard van het werk zou dit laatste gemakkelijker meebrengen bij deze gelegenheden dan bij geheel vrije kunstuitingen.

Een plaatje bij een eerste H. Communie is een geschenkje van het kind aan allen, die hun belangstelling tonen op die blijde dag; het is tevens een herinnering voor het kind zelf. Het karakter van dit prentje zal dus verschillen van het plaatje, dat de nieuwgewijde priester schenkt aan hen, die dezen hun blijheid en eerbied tonen.

De aankondiging van de geboorte en het doopsel van een eerste kindje, dat de ouders gelukkig komt maken, kan anders zijn dan van een, dat reeds door veel broertjes en zusjes werd voorafgegaan.

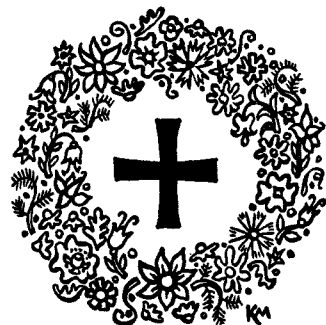

**HEDEN ZIJ UWE
PLAATS IN VREDE
EN UWE WOON-
STEDE IN HET
HEILIGE SION+**

**DOOR CHRISTUS
ONZEN + HEER:**

KM

**Laat de kinderen
tot Mij komen.
Aan hen immers
behoort het rijk
der hemelen***

De huwelijksaankondiging van jongelui, die buiten hun naaste familie bijna geen kennissen hebben, zal waarschijnlijk anders zijn dan van hen, die het voornemen van hun nieuwe leven aan een wijd en zijd verspreide vrienden- en kennissenkring willen doen weten.

Dit verschil in behandeling door de aard van de opdracht komt ook sterk uit in het boekenmerk, het ex-libris, waarin vaak de geheel eigen levensomstandigheden van den opdrachtgever worden verwerkt. In de verschillende exemplaren van het ex-libris, die men op bladzijde 12 e.v. vindt gereproduceerd, ziet men deze onderlinge verschillen zeer duidelijk. Het boekenmerk van de R.K. Leergangen met de arend, symbool van Sint Jan, en met het wapen, dat het geloof, de kunst en de wetenschap aanduidt, verschilt in opzet en uitwerking geheel van dat

van Mevrouw Maria Vollaers-Mandos, dat — met een toespeling op de voornaam van de boeken-bezitster — de Zoete Lieve Vrouwe van den Bosch verbeeldt in een speelse en vrije decoratie. Weer anders is de opvatting in het ex-libris van den accountant A. J. Rutgers, die verschillende uitgesproken liefhebberijen bezat, of in dat van den jongen brabantse letterkundige Anton Eijkens.

Deze ex-libris lenen zich het beste tot het uitvieren van de decoratieve kracht, welke het werk van deze beide kunstenaars algemeen blijkt te bezitten. Het sterksprekende decoratieve element ziet men in de goedgetekende, duidelijke en fraaie letter, die zich aanpast aan het geheel van de tekening of lino-snede en niet als een bijkomstigheid wordt behandeld; men vindt dit ele-

ment ook in de harmonische, nu eens rustige dan weer vrije doch nooit geforceerde vlakverdeling, die zich niet star aan bepaalde formules gebonden toont, doch die voor elk geval de beste oplossing

nastreeft. Men vindt het in de uitbuiting van de schakeringen van zwart en wit, die echter nooit worden mishandeld of verlaagd tot imitatie van aangrenzende en verwante technieken.

Met genoegen ziet men in de voortbrengselen van deze grafische kleinkunst de verschillende blijde en droevige momenten van een mensen-

leven aan zich voorbijgaan, waar zij zijn vastgelegd in een fraaie vorm, die een enkele gedachte op de voorgrond plaatst, een eenvoudig gevoel verlevendigt. Dat geldt ook van de felicitatiekaart of van de nieuwjaarswens: wie deze ontvangt, bemerkt dat hier niet slechts de uitvoering van een conventionele plicht plaats greep, doch dat de afzender speciaal aan hem heeft gedacht: hij wilde op een smaakvolle wijze zijn oprechte wensen kenbaar maken. Men zal in de hier geboden gelegenheidsgrafiek „elk wat wils” in de beste betekenis van het woord vinden. Wie deze afbeeldingen aandachtig bekijkt, moge dezelfde eenvoudige vreugde ondervinden, die reeds menigeen bij de kennismaking met dit smaakvolle en eerlijke werk ondervond.

H. Gall M.S.C.

INHOUD.

- pag. 2 Doopplaatje
 „ 3 Geboorte aankondiging
 „ 4 Geboorte aankondiging en vormplaatje
 „ 5 Communieplaatjes
 „ 6-7 Patroonheiligen en versiering voor
 aankondiging van een Priesterwijding
 „ 8 Gedachtenis prentjes
 „ 9 Priesterprentjes
 „ 10 Huwelijks aankondiging
 „ 11 Felicitatiekaart
 „ 12-13-14 Ex-Libris
 „ 15 Ex-Libris en kerkstempel
 „ 16 Nieuwjaarswens

Copyright
Brabant Cultureel
CuBra
De Auteur

Tilburg
Ringb. oost 95
tel 8577.